

رهبری آموزشی

نالیف: عرفان صفری

انتشارات علمی کالج
College Scientific Publication

سرشناسه	: صفری، عرفان، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: رهبری آموزشی / تالیف عرفان صفری.
مشخصات نشر	: سنندج: انتشارات علمی کالج، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۰ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۰۳-۸۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: رهبری آموزشی
موضوع	: Educational leadership
موضوع	: مدرسه ها -- مدیریت و سازماندهی
موضوع	: School management and organization
رده بندی کنگره	: LB۰۶۲۸۰۹۵۲۸۱۳۹۷۹/ص
رده بندی دیسی	: ۹/۳۷۱
شماره کتابخانه	: ۴۵۹۰۸۵۲

کتاب: رهبری آموزشی

تألیف: عرفان صفری

ناشر: انتشارات علمی کالج

مدیر مسئول: کیومرث کریمیان

صفحه آرای و جلد: شاهو احمدیان

سال چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

مرکز پخش: سنندج، مجتمع تجاری کردستان، واحد ۲۲۳

تلفن: ۰۹۱۸۸۷۱۰۷۲۱ - ۰۸۷۳۳۲۲۹۹۶۸

فصل اول - مفهوم رهبری

۱۳	مفهوم رهبری
۱۹	نظریه‌های رهبری
۲۰	رهبری موقعیتی
۲۰	رهبری تحولی
۲۱	نظریه‌های خصوصیات فردی و رهبری
۲۱	نظریه‌های رفتار رهبری
۲۲	رهیافت‌های مهم در مطالعه رهبری
۲۳	مدل‌ها و اشکال جدید تر رهبری
۲۳	رهبری پرجاذبه
۲۴	رهبری دستوری
۲۵	رهبری مبادله‌ای
۲۶	مدل‌ها و اشکال جدید تر رهبری
۲۶	رهبری اقتضایی
۲۷	رهبری دموکراتیک
۲۸	رهبری تحول آفرین
۲۹	رهبری مشارکتی
۳۰	رهبری در مدارس

فصل دوم - رهبری خدمتگزار

۳۴	رهبری خدمتگزار
۳۶	ویژگی‌های رهبری خدمتگزار
۳۶	ویژگی‌های رهبری خدمتگزار از نظر پترسون
۴۱	ویژگی اساسی رهبری خدمتگزار

۴۴	رهبری خدمتگزار در سازمان های آموزشی
۴۶	توانمندسازی
۴۷	ضرورت و اهمیت توانمند سازی
۴۸	ضرورت توانمند سازی
۴۹	رویکردهای توانمندسازی
۵۰	رویکرد ارتباطی
۵۰	رویکرد انگیزشی
۵۲	رویکرد شناختی
۵۲	ابعاد توانمند سازی
۵۴	توانمند سازی معلمان
۵۶	ابعاد توانمند سازی معلمان
۵۶	بعد تصمیم گیری
۵۸	بعد رشد حرفه‌ای
۵۹	بعد منزلت
۶۰	بعد خود کارآمدی
۶۰	بعد استقلال
۶۱	بعد تأثیر
۶۳	نقش رهبری خدمتگزار در توانمندسازی معلمان

فصل سوم - رهبری اخلاقی

۶۷	تعریف رهبری اخلاقی
۶۷	زمینه‌های طرح رهبری اخلاقی و شکلگیری آن
۶۸	دیدگاه‌های مختلف درباره رهبری اخلاقی
۶۸	دیدگاه رهبری تحول آفرین
۶۸	رهبری مشترک و سهامی
۶۹	رهبری خدمتگزار
۶۹	دیدگاه مخالفان رهبری اخلاقی

۷۱	رهبری اخلاقی چیست؟
۷۴	خصوصیات رهبران اخلاقی
۷۷	چگونه می‌توان رهبر اخلاقی شد؟
۷۹	رهبری تحولی و شباهت‌ها و تفاوت‌های آن با رهبری اخلاقی
۸۴	رهبری اخلاقی و برخورد کارکنان
۸۵	روش‌های رهبری و اخلاق
۸۶	اصول رهبری اخلاقی
۹۲	جای اخلاق سازمانی

فصل چهارم - رهبری فراگیر

۹۷	مبانی نظری رهبری فراگیر
۱۰۵	مفهوم رهبری فراگیر
۱۱۴	سازه‌های رهبری فراگیر
۱۱۶	رهبری فراگیر (یک مدل تقویم شده)
۱۱۶	گونه‌های مختلف فراگیر کردن رهبری
۱۱۸	ویژگی‌های رهبری فراگیر
۱۲۱	مدارس و رهبری فراگیر
۱۳۰	رهبری فراگیر و توسعه‌ی سازمانی
۱۳۱	موانع رهبری فراگیر
۱۳۴	الگوهای فراگیر کردن رهبری
۱۳۷	منابع فارسی
۱۳۹	منابع انگلیسی

مقدمه

ظهور سازمان‌ها به نخستین دوران‌های حضور انسان بر روی زمین بر می‌گردد. شاید اولین سازمان‌ها با هدف شکار دسته جمعی و مهاجرت قبایل، شکل گرفته باشد. به نظر می‌رسد که بحث رهبری و ارتباطات بین اعضای گروه نیز از همان زمان وجود داشته است به همین جهت است که نقش رهبری در اساطیر و افسانه‌ها و همچنین تاریخ ملت‌ها، نقش پررنگ داشته است و روایات بسیاری از رهبران بزرگ تاریخ در دست است. علاوه بر تمام مباحث رهبری و توجه خاص به آن، همچنان رهبری و ارتباطات سازمانی از مباحث ابهام‌انگیز و پیچیده و مبتنی بر فرضیات نامطمئن است.

موضوع رهبری و نظریه‌های آن در تئوری‌های مدیریت و مدیریت از مباحث مهم در رفتار سازمانی و روابط انسانی است. ظهور برخی افراد به عنوان رهبر و عوامل تعیین‌کننده روش عمل و رفتار رهبر، موضوعات مهمی است که در رهبری باید به آن توجه شود ولی مثال مهم‌تر اثربخشی رهبری است. اثربخشی می‌تواند معانی متفاوتی داشته باشد. عنوان مثال معمول‌ترین معیار اندازه‌گیری اثربخشی رهبر، میزان موفقیت واحد سازمانی رهبر در انجام وظیفه و دستیابی به اهداف است و از طرف دیگر نگرش پیروان نسبت به رهبر، شاخص معمول دیگری برای تشخیص اثربخشی رهبری است. یعنی رهبر تا چه اندازه نیازهای کارکنان را برآورده می‌کند؟ آیا پیروان رهبرشان را دوست دارند؟ رهبری یک رفتار

چند بعدی است این ابعاد با وجود آن که متعدد و معین است اما با توجه به شخصیت رهبر و الزامات وظیفه‌ای او و زیردستانش تغییر می‌کند همچنین لازم به ذکر است که موقعیت‌ها، نیازها و انتظارات زیردستان او و محیط سازمانی که او و همکارانش در آن مشغول به کار هستند نیز دامنه این ابعاد را تغییر می‌دهد.

"بک رهبری مدیران تعیین کننده ی میزان استقلال معلمان، میزان حمایتی که معلمان به دست می‌آورند، میزان پاسخ‌گویی به تقاضاهای معلمان و انتظارات، رشد حرفه‌ای معلمان، استرس‌های شغلی و تضاد نقش و رضایت کلی آنان می‌باشد".

اعمال نفوذ رهبری اشاره به این موضوع دارد که نباید به رهبری به عنوان یک شغل یا سمت یا سی عنوان یک روش نگرست بلکه باید به عنوان یک عمل مادام‌العمر پنداشت که چگونه باید در خدمت جامعه دانشگاهی باشد. با توجه به تلاش‌های محققان در حوزه مدیریت برای کشف ویژگی‌های رهبران موفق در سازمان‌ها که در مختلف رهبری شکل گرفته است و در این خصوص نظریه‌های زیادی پیشنهاد شده‌اند.

به طور کلی، در این کتاب سعی شده است به اختصار رویکردهای قدیمی رهبری و به طور جامع ویژگی‌ها و سازه‌های مدل‌های نوین رهبری و چگونگی این مدل‌ها را در سیستم آموزشی مورد توجه قرار می‌دهیم.

این کتاب می تواند برای مدیران آموزشی مراکز آموزشی سازمانهای مختلف، مدیران مقاطع مختلف، دوره های آموزش ضمن خدمت مدیران وزارت آموزش و پرورش و دانشجویان رشته مدیریت آموزشی در سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد مورد استفاده قرار گیرد.

البته این مهم به انجام رسیده، ضمن سپاسگزاری از خداوند منان از همه اساتادان و همکاران و دوستان که مرا یاری داده اند تشکر و قدر دانی می کنم.

عرفان صفری

زمستان ۹۵